ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цагааннуур сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/008/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Хөвсгөл аймаг 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Б.Давааням Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn Аудитор: Х.Энхтуяа Утас: 89182456 Цахим хаяг: enkhtuyakh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.25 № 1/335

танай ____________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ЦАГААННУУР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Д.ОТГОНСҮРЭН ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цагааннуур сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг нийт дүнгээр нь 152.7 сая төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй холбоотой 40.6 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж хүргүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Цагааннуур сумын Засаг дарга нь аймгийн Засаг даргатай 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө байгуулж 72.4 хувьтай биелүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

6725022101

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2023оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		583,004.6	1,050,783.4
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	3а, 3б	448,490.3	890,593.3
33	**АВЛАГА**	5а, 5б, 6а, 6б	50,305.0	45,239.6
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	8а, 8б, 8в	84,209.3	114,950.5
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**		511,181.2	592,786.5
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	12а, 12б, 12в	511,181.2	592,786.5
39200	**Биет хөрөнгө**		449,358.9	531,147.0
39300	**Биет бус хөрөнгө**	13	61,822.3	61,639.4
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**		1,094,185.8	1,643,569.9
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**		1,094,185.8	1,643,569.9
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**		1,094,185.8	1,643,569.9
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		225,884.8	225,884.8
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**		732,811.4	1,282,195.5
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		135,489.6	135,489.6
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**		1,094,185.8	1,643,569.9

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2023оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**		1,073,331.6	1,852,380.5
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**		235,742.8	516,197.6
110	**Орлогын албан татвар**		171,314.4	422,491.9
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**		178,566.6	422,491.9
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**		-7,252.1	0.0
113	**Хөрөнгийн албан татвар**		11,439.0	16,300.5
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**		52,989.4	77,405.2
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	1а, 1б	26,709.7	94,702.9
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**		26,709.7	94,702.9
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**		810,879.0	1,241,480.0
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	2а, 2б	1,005,679.8	1,299,007.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		1,005,679.8	1,299,007.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		836,534.2	1,208,751.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		365,016.6	594,845.9
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		45,104.3	69,896.3
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**		12,847.7	220,412.9
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		54,316.2	64,011.4
2105	**Нормативт зардал**		0.0	1,080.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		12,732.9	51,161.6
2107	**Томилолт, зочны зардал**		7,295.2	10,108.5
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		239,298.3	17,318.4
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		99,923.1	179,916.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**		169,145.5	90,255.1
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**		67,651.8	553,373.5
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**		0.0	3,989.4
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**		67,651.8	549,384.2

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	1,103,317.2	1,765,141.6
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	235,742.8	516,197.6
110	**Орлогын албан татвар**	171,314.4	422,491.9
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	178,566.6	422,491.9
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	-7,252.1	0.0
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	11,439.0	16,300.5
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	52,989.4	77,405.2
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	4,336.9	10,805.3
1181	**Газрын төлбөр**	8,920.5	10,153.8
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	39,732.0	56,446.1
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	56,695.4	7,464.0
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	56,695.4	7,464.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	810,879.0	1,241,480.0
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,001,794.5	1,178,778.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,001,794.5	1,178,778.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	801,734.0	1,138,602.7
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	366,571.7	594,481.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	45,619.7	70,531.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,587.1	207,645.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	52,517.2	69,463.0
2105	**Нормативт зардал**	506.0	2,000.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	13,458.9	55,839.2
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,395.2	10,108.5
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	251,155.3	22,490.3
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	35,923.0	106,043.3
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	200,060.5	40,175.3
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	101,522.7	586,363.6
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	16,166.0	144,260.6
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	16,166.0	144,260.6
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	16,166.0	144,260.6
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	-16,166.0	-144,260.6
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	85,356.7	442,103.0
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	363,133.6	448,490.3
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	448,490.3	890,593.3

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,026,533.9	1,026,533.9
2	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	1,026,533.9	1,026,533.9
3	**Тайлант үеийн үр дүн**	67,651.8	67,651.8
4	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,094,185.8	1,094,185.8
5	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	1,094,185.8	1,094,185.8
6	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	1,094,185.8	1,094,185.8
7	Тайлант үеийн үр дүн	549,384.2	549,384.2
8	**2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	1,643,569.9	1,643,569.9

2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Хэтрэлт/ хэмнэлт	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,800,316.4**	**1,199,789.6**	**-600,526.8**	**66.6**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,290,460.6**	**1,076,067.8**	**-214,392.8**	**83.4**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,258,266.1**	**1,070,567.8**	**-187,698.3**	**85.1**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**696,099.2**	**594,481.3**	**-101,617.9**	**85.4**
210101	Үндсэн цалин	**626,684.3**	**405,729.3**	**-220,955.0**	**64.7**
210102	Нэмэгдэл	**55,134.9**	**181,052.0**	**125,917.1**	**328.4**
210104	Урамшуулал	**14,280.0**	**7,700.0**	**-6,580.0**	**53.9**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**87,012.3**	**70,531.8**	**-16,480.5**	**81.1**
210201	Тэтгэврийн даатгал	**59,168.3**	**48,762.7**	**-10,405.6**	**82.4**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	**6,961.0**	**6,068.2**	**-892.8**	**87.2**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	**5,568.8**	**3,235.8**	**-2,333.0**	**58.1**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	**1,392.2**	**1,519.9**	**127.7**	**109.2**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	**13,922.0**	**10,945.1**	**-2,976.9**	**78.6**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**211,439.0**	**207,645.2**	**-3,793.8**	**98.2**
210301	Гэрэл, цахилгаан	**29,500.0**	**28,125.6**	**-1,374.4**	**95.3**
210302	Түлш, халаалт	**173,929.0**	**174,627.4**	**698.4**	**100.4**
210303	Цэвэр, бохир ус	**8,010.0**	**4,892.3**	**-3,117.7**	**61.1**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**57,013.7**	**53,931.3**	**-3,082.4**	**94.6**
210401	Бичиг хэрэг	**5,920.0**	**7,218.1**	**1,298.1**	**121.9**
210402	Тээвэр, шатахуун	**38,400.0**	**36,597.2**	**-1,802.8**	**95.3**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	**3,100.0**	**2,940.0**	**-160.0**	**94.8**
210404	Ном, хэвлэл	**150.0**	**0.0**	**-150.0**	**0.0**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	**2,217.7**	**0.0**	**-2,217.7**	**0.0**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	**7,226.0**	**7,176.0**	**-50.0**	**99.3**
2105	**Нормативт зардал**	**2,000.0**	**2,000.0**	**0.0**	**100.0**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	**2,000.0**	**2,000.0**	**0.0**	**100.0**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**112,850.8**	**73,139.1**	**-39,711.8**	**64.8**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	**19,500.0**	**18,308.3**	**-1,191.7**	**93.9**
210604	Урсгал засвар	**93,350.8**	**54,830.8**	**-38,520.1**	**58.7**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**10,500.0**	**9,694.5**	**-805.5**	**92.3**
210702	Дотоод албан томилолт	**10,500.0**	**9,694.5**	**-805.5**	**92.3**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**36,315.6**	**18,969.3**	**-17,346.3**	**52.2**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	**34,525.6**	**17,404.4**	**-17,121.2**	**50.4**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	**120.0**	**118.8**	**-1.2**	**99.0**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	**300.0**	**132.2**	**-167.8**	**44.1**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	**130.0**	**88.0**	**-42.0**	**67.7**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	**1,100.0**	**1,086.0**	**-14.0**	**98.7**
210807	Газрын төлбөр	**140.0**	**139.9**	**-0.1**	**99.9**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**45,035.5**	**40,175.3**	**-4,860.2**	**89.2**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**44,535.5**	**39,678.3**	**-4,857.2**	**89.1**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	**500.0**	**497.0**	**-3.0**	**99.4**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**32,194.5**	**5,500.0**	**-26,694.5**	**17.1**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**32,194.5**	**5,500.0**	**-26,694.5**	**17.1**

213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	**31,264.5**	**5,000.0**	**-26,264.5**	**16.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	**930.0**	**500.0**	**-430.0**	**53.8**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**409,855.8**	**123,721.8**	**-286,134.0**	**30.2**
223001	Бусад хөрөнгө	**409,855.8**	**123,721.8**	**-286,134.0**	**30.2**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**100,000.0**	**0.0**	**-100,000.0**	**0.0**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	**100,000.0**	**0.0**	**-100,000.0**	**0.0**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**1,800,316.4**	**1,399,800.1**	**-400,516.3**	**77.8**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**278,566.5**	**0.0**	**-278,566.5**	**0.0**
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	**278,566.5**	**278,566.5**	**0.0**	**100.0**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,201,985.1**	**1,395,134.3**	**193,149.2**	**116.1**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	**1,201,985.1**	**1,116,567.8**	**-85,417.3**	**92.9**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**319,764.8**	**4,665.8**	**-315,099.0**	**1.5**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**30,000.0**	**4,665.8**	**-25,334.2**	**15.6**
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**1,000.0**	**0.0**	**-1,000.0**	**0.0**
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	**288,764.8**	**0.0**	**-288,764.8**	**0.0**
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	**0.0**	**265,734.0**	**265,734.0**	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	**0.0**	**465,744.5**	**465,744.5**	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**127,276.0**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**127,276.0**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**88,573.7**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**14,291.7**
210401	Бичиг хэрэг	105.0
210402	Тээвэр, шатахуун	14,186.7
2107	**Томилолт, зочны зардал**	414.0
210702	Дотоод албан томилолт	414.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	8,000.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,000.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	65,868.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,868.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	38,702.3
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	34,675.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	34,675.3
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	4,027.0
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,027.0
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**127,276.0**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**127,276.0**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	126,961.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	315.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд орон нутгийн ерөнхий орлого болон төсвийн шууд захирагчийн 4 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 4 байгууллага түүвэрт хамрагдсан байна. Үүнд:

№	Байгууллагын нэр	Аудитын дүгнэлт
1	Засаг даргын Тамгын газар	Дүгнэлт өгсөн.
2	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	Түүвэрт хамрагдсан
3	Сум хөгжүүлэх сан	Түүвэрт хамрагдсан
4	Орон нутгийн хөгжлийн сан	Түүвэрт хамрагдсан

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 41.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн байна. Аудитын хугацаанд 0.6 сая төгрөгийн 1 алдааг залруулж 0.08 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 40.6 сая төгрөгийн 3 зөвлөмжийг өгсөн байна.

Аудитаар хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлттэй холбоотой 40.6 сая төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага, хариуцлага тооцох санал хүргүүлээгүй болно.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээлтэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээл 7 иргэнтэй холбоотой 40.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 361 дүгээр тушаалаар баталсан "хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.2.1."орон нутгийн жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх тэргүүлэх чиглэлийг жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, хоршоо хөгжүүлэх бодлоготой уялдуулан тогтоож, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлтэд нь хяналт тавих" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлагыг барагдуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор тус тус Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

1. Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цагааннуур сумын ТТЗ												
Дүн	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**

Харьяа байгууллагуудын зөрчил												
Цагааннуур сумын ЗДТГ	1	0.6	1	0.6								
Дүн	1	0.6	1	0.6								
Дүн	**1**	**0.6**	**1**	**0.6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2. Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цагааннуур ТТЗ	1	40.6					1	40.6				
Дүн	**1**	**40.6**					**1**	**40.6**	**0**	**0**	**0**	**0**
Харьяа байгууллагуудын зөрчил												
Цагааннуур сумын ЗДТГ	1	0.08	1	0.08								
Дүн	1	0.08	1	0.08								
Нийт дүн	**2**	**40.68**	**1**	**0.08**			**1**	**40.6**				

3. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Цагааннуур ТТЗ	0	0						
Харьяа байгууллагуудын зөрчил								
Цагааннуур сумын ЗДТГ	2	0.0					2	0.0
Дүн	2	0.0					2	0.0
Нийт дүн	**2**	**0.0**					**2**	**0.0**

4. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	4	1	3		2			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1			1			
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**5**	**2**	**3**		**3**			